

ΠΕΡΙ ΕΝΑΕΡΙΩΝ ΤΑΧΥΔΡΟΜΕΙΩΝ.

(συνέχεια).

Ἄλλὰ καὶ ἂν ἐπιτύχωσι πάντα τὰ μέλλοντα σχέδια πρὸς διοργανῶσιν κανονικῆς ταχυδρομικῆς διὰ περιστερῶν συγκοινωνίας, τὸ κέρδος διὰ τὴν ἀνθρωπότητα θὰ ἦνε πάντοτε περιωρισμένον εἰς μόνην τὴν ταχεῖαν διαβίβασιν ὀλιγίστων ἀντικειμένων, ἤτοι λέξεων μόνον, δικαίως λοιπὸν τείνει ἀπὸ τινος σύμπας ὁ πεπολιτισμένος κόσμος τὴν προσοχὴν του πρὸς ἐν ἄλλο μεταφορικὸν τοῦ μέλλοντος μέσον, ἤτοι τὸ ἀεροπλῆρον, τὸ ὁποῖον ὑπόσχεται, μετὰ πιθανότητος τουλάχιστον, πλεῖω τῆς περιστερᾶς.

Ἐν ἔτει 1874, μικρὸν πρὸ τῆς ἰδρύσεως τοῦ διεθνoῦς ταχυδρομικοῦ συνδέσμου ὁ διευθυντὴς τῶν αυτοκρατορικῶν τῆς Γερμανίας ταχυδρομείων, διδάκτωρ Στέφανος, ἐν τινι λόγῳ του „περὶ παγκοσμίων ταχυδρομείων καὶ ἀεροπορίας“ ἐξέδηκε τὴν κατάστασιν τῆς τελευταίας, ἐνδιατρίψας δὲ πρὸ πάντων εἰς τὸ ζήτημα περὶ τῆς πιθανῆς χρησιμοποίησεως τοῦ ἀεροπλῆρου εἰς ταχυδρομικοὺς σκοποὺς, ἔδωκεν ἀφορμὴν νὰ κινήθῃ ἐκ νέου καὶ ἐν Γερμανίᾳ τὸ ἐνδιαφέρον περὶ τοῦ μεταφορικοῦ τούτου μέσου τῶν μέλλουσῶν γενεῶν.

Τὸ πρῶτον ἀποτέλεσμα τοῦ λόγου τούτου ἦτον, ὅτι ἐντὸς μικροῦ τὰ κυβερνητικὰ γραφεῖα ἐπολιορκήθησαν ὑπὸ ἐφευρετῶν προτεινόντων διάφορα καὶ παντοῖα σχέδια, τὰ ὁποῖα οὐδόλως βέβαια ἔβλαψαν τὸ περὶ ἀεροπλοίας ζήτημα, ἀπεναντίας μάλιστα συνετέλεσαν εἰς τὸ νὰ διευκρινισθῇ καὶ ἐπιστημονικῶς ν' ἀποδειχθῇ, ὅτι ἡ εἰς μεταφορικοὺς καὶ ταχυδρομικοὺς σκοποὺς χρησιμοποίησις τοῦ ἀεροπλῆρου ἐξαρτᾶται ἐκ τῆς λύσεως τοῦ περὶ πηδαιολογίσεως αὐτοῦ προβλήματος, καὶ ὅτι πάλιν ἡ λύσις αὕτη δύναται νὰ ἐπιτευχθῇ μόνον διὰ τῆς ἐφευρέσεως ἰσχυροτάτης καὶ ἐν ταῦτῳ ἑλαφροτάτης δυναμικῆς μηχανῆς.

Κατὰ τὰς τελευταίας εἰδήσεις περὶ τῶν κατὰ τὴν ἀεροπλοίαν προέδων φαίνεται, ὅτι εἰς τοὺς Γάλλους ἐναπόκειται ἡ ὀριστικὴ λύσις τῶν σπουδαιωτάτων τούτων προβλημάτων, καὶ ὅτι χάρις εἰς τὸ ἀκαταπαύστως καὶ μετὰ πολλῆς ἐπιτυχίας ἐπαναλαμβανόμενα πειράματά των δὲν ἀπέχει πλέον πολὺ ἀπ' ἡμῶν ὁ χρόνος, καθ' ὃν οἱ αἰθέραιοι ὠκεανοὶ θὴ διασχίζονται ὑπὸ ἐναερίων ταχυδρομικῶν καὶ μεταφορικῶν σκαφῶν.

Ὅπως οἱ πρῶτοι ἐπὶ τῆς γῆς ἄνθρωποι τὴν θάλασσαν, οὕτω καὶ οἱ πατέρες ἡμῶν ἐνόμιζον τὴν ἀτμοσφαιραν ὡς τὸ τελευταῖον καὶ ἀνυπέβρατον ὄριον τῆς κινήσεως τῶν σωμάτων, ἕως οὗ οἱ ἀδελφοὶ Μογγολφιέροι διὰ τῶν στοιχειωδῶν ἀεροπλοικῶν πειραμάτων των ἀπέδειξαν τῇ 5. Ἰουνίου 1783, ὅτι ὑπάρχει καὶ μέσον τι, τῇ βοήθειᾳ τοῦ ὁποῖο ὁ ἄνθρωπος θὰ ἠδύνατο νὰ διασχίῃ ἀκινδύνως τὸν ἀέρα. Καὶ εἶχον μὲν ὑποθέσει παρόμοια εἰς ἔτι παλαιότερους χρόνους ἄλλοι ἔξοχοι νόες, ὡς ὁ Λεονάρδος Βίγκιος, ἀργότερον δὲ ὁ ἱησοῦτης Φραγκίσκος Σάνας ἐν τινι συγγραμμάτι του, δημοσιευθέντι τῷ 1670, ἀπέδειξε πῶς, μετὰ τὴν ἐφεύρεσιν τῆς ἀεραντίας, δύναται τις ν' αἰωρηθῇ εἰς τὸν αἰθέρα τῇ βοήθειᾳ δοχείων ἑλαφρῶν καὶ κενῶν, ἀλλ' ἐν τῇ ἄλλως ὀρθῇ θεωρίᾳ του εἶχε λησμονήσει ὅλος

διόλου ὅτι ὑπάρχει καὶ ἐξωτερικὴ τοῦ ἀέρος πίσις. Περὶ πασῶν τῶν θεωριῶν τούτων καὶ περὶ τῶν διαφορῶν κατὰ καιροὺς γενομένων δοκιμῶν πρὸς ἐφεύρεσιν τελείου ἀεροπλῆρου, ἢ τουλάχιστον δυναμένου ν' ἀνταποκριθῇ εἰς τινος τῶν σὺν τῷ πολιτισμῷ ἀναπτυσσομένων κοινωνικῶν ἀπαιτήσεων ἐγράψαμεν ἄλλοτε διὰ μακρῶν ἐν τοῖς ὑπ' ἀριθμ. 32 καὶ 33 τεύχεσι τῆς „Κλειούς“.

Ἡ ὑπὸ τοῦ Cavendish ἐν ἔτει 1776 γενομένη ἀνακάλυψις τοῦ ὑδρογόνου, τοῦ ἑλαφροτέρου τῶν ἀεριομόρφων στοιχείων, τὸ κατ' ἀρχὰς δὲν προσεῖλκυσε τὴν προσοχὴν τῶν ἀσχολουμένων εἰς τὰ τῆς ἀεροπορίας, ἀπ' οὗ ὀλίγα ἔτη βραδύτερον ὁ πᾶτερ Βαρδολομαῖος Λαυρέντιος Γουζμάννος εἰς τὰ πειράματά του πάλιν μετεχειρίσθη θερμὴν ἀέρα, ἀλλ' οὐχὶ ὑδρογόνον. Κατεσκεύασε μέγαν κλάβον ἐπεστρωμένον διὰ χάρτου, κάτωθεν δὲ τοῦ εὐρέος στομίου του ἦναψε πυρᾶν, ἡ ὁποία ἐθέρμανε τὸν ἐντὸς τοῦ κλάβου ἀέρα καὶ κατέστησεν αὐτὸν ἑλαφρότερον τῶν περίε ἀτμοσφαιρικῶν στρωμάτων. Τῇ 8. Αὐγούστου 1769 ἀνήλθεν ὁ ἐφευρέτης οὗτος εἰς τὰ ὕψη ἐν Λισσαβῶνι ἔμπροσθεν τῆς βασιλικῆς οἰκογενείας καὶ μεγάλου πλήθους λαοῦ, ἀλλὰ τὸ ἀεροπλῆρον του παρεσφύρη ὑπὸ τοῦ βεύματος τοῦ ἀέρος κατὰ τινος προεκβολῆς τῆς στέγης τοῦ παρακειμένου παλατιοῦ καὶ ἀνετράπη καταρρίψαν ἐπὶ τοῦ ἐδάφους τὸν τολμητῆν ἀββᾶν. Ἡ ἀτυχὴς αὕτη ἐκβασίς τοῦ πειράματος, οἱ ἀτομικοὶ τοῦ ἐπιχειρήσαντος αὐτὸ ἔχθροι καὶ αἱ ὄλιγοι ἄκριτοι καὶ ἀνόητοι ἀπάπειραι εὐφραντάτων τινῶν ψευδοεφευρετῶν πρὸς ἐφαρμογὴν τῆς ἰδέας τοῦ Γουζμάννου ἐπὶ τερατωδῶν σχεδίων, κατέστησαν τὴν βίην ὑπόθεσιν γελοίαν μᾶλλον παρὰ ἀξίαν μελέτης. Ὡς ἐκ τούτου ὅλος καινοφανὲς ἐθεωρήθη τὸ πείραμα τῶν ἀδελφῶν Μογγολφιέρων, τὸ ὁποῖον ὡς ἐκ τῆς ἐπιτυχίας του καὶ τοῦ τρόπου, καθ' ὃν διεξήχθη, οὐχὶ ἀδικῶς νομίζεται ὡς ἡ πρώτη ἀρχὴ τῆς ἀεροπλοίας.

Ὁ Στέφανος καὶ ὁ Ἰωσήφ Μογγολφιέροι, υἱοὶ πλουσιοῦ χαρτοποιοῦ ἐν Ἄννοναῦ, ἠσχολοῦντο κατὰ τὰς φυσικὰς μελέτας των καὶ περὶ τὴν λύσιν τοῦ ζητήματος τῆς ἀεροπλοίας, μετὰ πολλὰ δὲ πειράματα ἐν μικροῖς, διεκτίρυξαν δημοσίᾳ, ὅτι ἐμμελλον τῇ 5. Ἰουνίου 1783 νὰ ἐπιχειρήσωσι καὶ μίαν μεγαλειτέραν δοκιμὴν. Τὸ ὑπ' αὐτῶν κατασκευασθὲν μέγα ἀεροπλῆρον εἶχε σχῆμα σφαιροειδὲς καὶ συνίστατο ἐξ ὑφάσματος, ἐπεστρωμένου ἔσωθεν διὰ χάρτου. Στηριζόμενοι ἐπὶ τῶν μέχρις ἐκείνης τῆς στιγμῆς γενομένων πειραμάτων των, οἱ ἐφευρέται παρεδέχθησαν ὅτι διὰ τοῦ καπνοῦ ἠδύνατο τὸ μηχανήμα των ν' ἀρθῇ εἰς τὰ ὕψη, ὡς καυστικὴν δὲ βίην μετεχειρίσθησαν ἄχυρον καὶ ἔριον. Διὰ τῆς θερμάνσεως τοῦ ἐν τῷ ἀεροπλῆρῳ εὐρισκομένου ἀέρος διωκώθη τούτο καὶ ἤρχισεν ἐν μέσῳ τῶν ζητωκραυγῶν τοῦ παρισταμένου λαοῦ ν' ἀνέρχεται μεγαλοπρεπῶς μέχρις ὕψους 300 μέτρων. Βαθυμηδὸν ὁ ἀήρ ἐψυχράθη πάλιν καὶ τὸ μηχανήμα κατῆλθεν ἐντὸς 10 λεπτῶν ἄνευ βλάβης τινὸς ἐπὶ τῆς γῆς εἰς τινὰ πλησίον ἄμπελον.

(ἔπεται συνέχεια.)

Πρὸς τοὺς νέους τῆς „Κλειούς“ συνδρομητὰς ἐπαναλαμβάνομεν λέγοντες, ὅτι, ἐπειδὴ ἡ ἔκδοσις τοῦ ἡμετέρου φύλλου κατὰ τὸ Β'. ἔτος ἤρχισεν ἐμπροθέσμως, διὰ τοῦτο καὶ ἡ ἔκδοσις τῶν καθ' ἕκαστα τευχῶν θὰ γίνεταί ἐπὶ τινὰ εἰσέτι χρόνον βραδύτερον τῆς ὀρισμένης ἡμερομηνίας.

κ. Τ. Π. Κ. εἰς Ἀλεξανδρόφσκα. Τακτικῶς ἀποστέλλονται, ἀποροῦμεν δὲ πῶς δὲν τὰ λαμβάνετε. — κ. κ. Δ. Π. υἱός, εἰς Γιούργεβον. Ἐλήφθησαν καὶ Σᾶς εὐχαριστοῦμεν. Εἰς Ἀργαστόλιον δ' ἐπίσης τακτι-

κῶς ἀποστέλλονται. — κ. Δ. Χ. εἰς Πύργον. Σᾶς εὐχαριστοῦμεν. — Βιβλ. Κ. Παν. εἰς Κωνσπολιν. Θὰ λάβητε τὰ αἰτηθέντα παρὰ τοῦ αὐτοῦ ἐπιστάτου μας. — κ. Ζ. Α. Ζ. εἰς Βιτώλια. Ἐλήφθησαν καὶ ἐν πρώτῃ εὐκαιρίᾳ θὰ Σᾶς μεταδώσωμεν πληροφορίας. — κ. Ζ. Δ. Σ. εἰς Θεσσαλονικην. Προσεχῶς θὰ Σᾶς ἀπαντήσωμεν δι' ἐπιστολῆς. — κ. Ν. Ζ. εἰς Ἀδριανούπολιν. Ἠκούσαμεν μὲν ὅτι διατρίβει ἐνταῦθα, ἀλλὰ δὲν συνεδέσαμεν μέχρι τοῦδε σχέσεις.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ. — Ἀποθνήσκοντες ἀστέρες. — Αἱ γυναῖκες τῆς Ἰαπωνίας (μετὰ ὀκτὼ εἰκόνας) ὑπὸ Ἐθνογράφου. — Ἡ Ἑπαῖτις (Διήγημα — συνέχεια). — Εἰς ξένην. Ποίημα ὑπὸ Ἰωάννου Πολέμη. — Γραφικὰ προτάσεις ὑπὸ Ἰ. Ἰσιδωρίδου Σκυλίση. — Ἰδιώματα μεγάλων μουσουργῶν. — Πινακοθήκη, ἤτοι ἐρμηνεία τῶν εἰκόνας. — Ποικίλα. (Τὸ ἐξαγωγικὸν καὶ εἰσαγωγικὸν τῆς Ἀγγλίας ἐμπόριον. — Ἡ βασιλικὴ ἐν Βερολίνω βιβλιοθήκη. — Τὸ μέγιστον ἀστεροσκοπεῖον. — Καινοφανὲς τυπογραφικὴ μηχανή. — Ὁ Γιουβᾶ καὶ ὁ Πάπας. — Τὸ περὶ Ἑλλάδος ἔργον τοῦ Ἐγγελ.) — Περὶ ἐναερίων ταχυδρομείων (συνέχεια). — Μικρὰ Ἀλληλογραφία.

ΠΙΝΑΚΟΘΗΚΗ. Ἡ Σοφία, κατὰ τὴν εἰκόνα τοῦ Ἐρμ. Κάουλιμαχ (ἐν σελ. 321). — Ὅκτω εἰκόνες ἰαπωνιδῶν (ἐν σελ. 323—325). — Αἱ ἀδελφαί, κατὰ τὴν εἰσαγωγίαν τοῦ Αὐγούστου Κάουλιμαχ (ἐν σελ. 329).

Ἐκδότης Π. Α. ΖΥΓΟΥΡΗΣ.

Τύποις Bär & Hermann, ἐν Λειψίᾳ. — Χάρτης ἐκ τῆς Neue Papiermanufaktur ἐν Στρασβούργῳ. — Μελάνη Frey & Sening, ἐν Λειψίᾳ.